

MAGYAR GERONTOLÓGIA **13. ÉVFOLYAM KONFERENCIA KÜLÖNSZÁM**

2021. 13. évf. Konferencia Különszám
On-line verzió: ISSN 2062-3690
[www.https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia](https://ojs.lib.unideb.hu/gerontologia)

Cukorbetegek háziiorvosi ellátásának minőségvizsgálata

**Törő Viktória, Takács Péter, Kósa Zsigmond, Radó Sándorné, Szelesné Árokszállási
Andrea, Sárváry Attila**

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

Kulcsszavak: cukorbetegség, háziiorvosi ellátás, alapellátás, minőségvizsgálat

2021-ben 537 millió felnőtt (20-79 év) él cukorbetegséggel a világon. Előrejelzések szerint ez a szám 2030-ra 643 millióra, 2045-re 783 millióra emelkedhet. Európában az előrejelzések szerint 2045-re a cukorbetegek száma eléri a 69 milliót.

A 2. típusú cukorbetegség prevalenciájának folyamatos növekedése mögött leggyakrabban a mozgásszegény életmód, az elhízás áll. Hazánkban a halálozások feléért az életmóddal összefüggő rizikótényezők felelnek.

Kutatásunk célja felmérni a 2-es típusú cukorbetegségben szenvedő betegek háziiorvosi ellátásának minőségét, kiemelve az ellátással kapcsolatos előnyöket és hiányosságokat.

Módszer:

A 2018-ban végzett országos keresztmetszeti vizsgálatban 648 fő vett részt, melyet egy, az Egyesült Államokban kifejlesztett, az ellátás minőségének felmérésére használt önkitöltős kérdőív (Krónikus Betegségek Ellátásának Beteg Értékelése - PACIC) segítségével végeztük.

A megkérdezettek átlagéletkora 63 év volt.

A kutatás során adaptált kérdőív két részből áll: demográfiai adatokból és az ellátás minőségére vonatkozó 20 kérdésből. Minden kérdés esetén, a kiválasztott betegek egy 1-től (soha) 5-ig (mindig) terjedő skálán osztályozzák, hogy az elmúlt 6 hónapban milyen minőségű ellátásban részesültek az alapellátásban. Az értékelés az egyes elemekre adott pontok átlagolásával

történik. A kérdőívek eredményei SPSS 22.0 programban kerültek feldolgozásra. Az elemzés során leíró és elemző statisztikát (egy és többváltozós módszerek) alkalmaztunk.

Eredmények:

A megkérdezettek 11,14%-nak a cukorbetegsége mellett nincs más diagnosztizált krónikus betegsége. 24,34%-uk egy, míg 38,34%-uk három, vagy több krónikus betegségben szenved. A legnagyobb gyakorisággal a magas vérnyomás (74,7%) és az ízületi gyulladás (36,1%) fordult elő, de jelentős a krónikus fájdalom prevalenciája is. A vizsgált időszak előtti 6 hónapban a betegek 10,5%-a egyszer, míg 50,4%-uk több, mint négy alkalommal kereste fel házi orvosát. A szakorvosi vizitek száma ennél jóval kevesebb volt. A betegek 46,3%-a egyszer, 34,4 %-a kétfő, három alkalommal járt szakorvosi rendelésen a vizsgált félévben.

A betegek ellátásának minőségét vizsgáló 20 kérdés 5 témakör (betegaktivitás, ellátási rendszer jellemzői, személyre szabottság, problémamegoldás, gondozás) szerint lett csoportosítva. Minden PACIC alskála átlagértéke 2,99-3,53 között volt. A legmagasabb PACIC átlaggal a betegek az ellátási rendszert értékelték, míg a legkevesebb pontszámokat a személyre szabottság témakörben feltett kérdések kapták. A megkérdezett betegek több, mint 60%-a elégedett a házi orvos által nyújtott ellátással.

Hazánkban az egészségügyi ellátás leginkább kórházközpontú, az alapellátásra, a megelőzésre kevesebb figyelem jut. A cukorbetegség minőségi ellátásának javítása az alapellátásban jelentősen hozzájárulhat a szövődmények kialakulásának csökkentéséhez, megelőzéséhez.